

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Pavla Molka (soudce zpravodaj) a soudců Petra Mikeše a Kateřiny Kopečkové v právní věci žalobce: **P. D. T.**, zast. JUDr. Danielem Choděrou, advokátem se sídlem Malá Štěpánská 2033/8, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2024, č. j. OAM-1088/VL-VL17-HA06-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2024, č. j. 18 Az 26/2024-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky. Podle obsahu správního spisu nebyl ve své zemi nijak nábožensky ani politicky aktivní. Je ženatý a má dvě děti. Do ČR poprvé přicestoval v roce 2008. Několikrát poté navštívil svou zemi původu. Od roku 2016 se již trvale zdržuje na českém území. V období let 2008 až 2019 disponoval v ČR pracovním povolením, které mu nebylo prodlouženo kvůli chybě zprostředkovatele. Žalobce požádal dne 19. 8. 2024 o mezinárodní ochranu. Plánuje zůstat v ČR, pracovat zde a vydělat si na splacení dluhů ve Vietnamu. Do své vlasti se na trvalo vrátit nechce. V pohovoru netvrdil, že by měl jakékoliv problémy se státními orgány své země.

[2] Podání žádosti o mezinárodní ochranu, dle údajů ze správního spisu, předcházelo rozhodnutí cizinecké policie ze dne 15. 8. 2024 o zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem realizace správního vyhoštění. Žalobce nerespektoval dřívější rozhodnutí cizinecké policie, která mu stanovila povinnost opustit území států Evropské unie. Proto byl na základě jiného rozhodnutí cizinecké policie vyhoštěn na dobu jednoho

roku pro opakovaný pobyt na území bez platného pobytového titulu. Žalobce byl navíc po dobu 468 dnů veden v evidenci nežádoucích osob. Rozhodnutím ze dne 22. 8. 2024 žalovaný žalobci prodloužil dobu zajištění nejprve do 5. 1. 2025 a následným rozhodnutím ze dne 2. 1. 2025 až do 31. 1. 2025.

[3] Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku žalovaný neudělil žalobci žádnou z forem mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalovaný dospěl k závěru, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byla legalizace žalobcova pobytu na území. Uvedl, že čistě ekonomické obtíže v zemi původu nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, která nesmí být z důvodu své specifčnosti zneužívána.

[4] Žalobce se bránil proti napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví citovaným rozsudkem zamítl. Krajský soud odmítl žalobcovo tvrzení, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné či zmatečné. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, přičemž vycházel ze všech relevantních a dostupných podkladů (např. informací OAMP o bezpečnostní situaci ve Vietnamu), včetně žalobcem tvrzených skutečností. K závěru o nenaplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany žalovaný dospěl v souhrnu všech zjištěných okolností. Krajský soud poznamenal, že žalobce netvrdil žádný azylově relevantní důvod. Na českém území navíc pobýval bez platného pobytového oprávnění. Krajský soud dodal, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu krátce poté, co byl zajištěn za účelem realizace rozhodnutí o správním vyhoštění.

[5] Dle krajského soudu navíc žalobce ve správním řízení nijak netvrdil, že by mohl být v zemi původu pronásledován nebo by mu hrozilo nebezpečí vážné újmy. Takové okolnosti krajský soud nemohl za žalobce domýšlet. Krajský soud se s odkazem na relevantní judikaturu NSS vypořádal rovněž s námitkou ohledně neudělení humanitárního azylu. V této části označil napadené rozhodnutí za poměrně stručné, nikoliv však v míře způsobující nepřezkoumatelnost. Krajský soud uzavřel, že se žalovaný zabýval všemi relevantními skutečnostmi a dostatečně zdůvodnil nepřiznání mezinárodní ochrany žalobci.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel předně namítá zmatečnost rozhodnutí žalovaného, jelikož z něj jednoznačně neplyne, na základě, jakých skutečností rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany. Důvody, které stěžovatele vedly k opuštění vlasti, jsou dle něj dostačující. Žalovaný podle stěžovatele spolehlivě nezjistil skutkový stav ani si neopatřil potřebné podklady, čímž jednal v rozporu s § 2, § 3, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí působí dle stěžovatele zejména jeho nedostatečné odůvodnění, čímž mu bylo zasaženo do práv. Stěžovatel dále žalovanému vyčítá, že se nezabýval otázkou možnosti udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Je přesvědčen, že jeho osobní situace je dostatečným důvodem pro jeho udělení.

pokračování

[8] Stěžovatel považuje rozsudek krajského soudu za nesprávný z důvodu nedostatečného odůvodnění a pro nesprávné posouzení právní otázky. Dále stěžovatel tvrdí, že v případě navrácení do země původu bude čelit reálnému nebezpečí vážné újmy. Na druhou stranu však stěžovatel nemůže popsat, jak by proti němu mohly státní orgány postupovat. Stěžovatel shledává u žalovaného nedostatky v dokazování také ohledně možné perzekuce v zemi původu, i přes to, že sám není nijak politicky aktivní. Uvedl, že hrozba se může týkat například jeho rodinných příslušníků. Stěžovatel rovněž dodává, že v případě návratu do země původu ztratí reálnou možnost vypátrat svou rodinu (za pomoci českých orgánů či neziskových organizací). Na vietnamské orgány se v tomto prý nemůže spolehnout. Závěrem poznamenal, že by měl mít nárok minimálně na jednu z forem mezinárodní ochrany.

[9] Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně odkazuje na obsah správního spisu, napadené rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě. Rozsudek krajského soudu považuje za srozumitelný a souladný s ustálenou judikaturou NSS. Žalovaný je navíc přesvědčen, že napadené rozhodnutí, ani rozsudek krajského soudu nejsou v rozporu s relevantními právními předpisy. Navrhuje, aby NSS kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně ji zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] NSS posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Co se týče přípustnosti jednotlivých kasačních námitek podle § 104 odst. 4 s. ř. s., z judikatury NSS plyne, že námitky nejsou přípustné, opírají-li se jen o jiné důvody, než ty uvedené v § 103 s. ř. s., nebo o důvody neuplatněné v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno. Stěžovatel je povinen v kasační stížnosti reagovat na argumentaci krajského soudu a *kvalifikovaným způsobem* zpochybňovat právě jeho závěry (viz usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS).

[13] První kasační námitka se týká namítané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, které podle stěžovatele působí zmatečně. V rámci této námitek stěžovatel žalovanému rovněž vyčítá, že nezjistil dostatečně skutečný stav věci, neobstaral si podklady, a navíc rozhodnutí dostatečně neodůvodnil. Obsahově totožnou námitku uplatnil rovněž v rámci žalobní argumentace. Krajský soud na ni již dostatečně reagoval v bodech 23 až 25 napadeného rozsudku. Uvedl, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, přičemž vycházel ze všech relevantních a dostupných podkladů. Odkázal přitom na rozsudky NSS ze dne 11. 3. 2015, č. j. 1 As 229/2014-48, a ze dne 19. 2. 2019, č. j. 9 Azs 100/2018-30. Druhá opakující se kasační námitka míří na skutečnost, že se žalovaný nezabýval možností udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu s ohledem na osobní situaci stěžovatele. Rovněž s touto námitkou se již krajský soud dostatečně vypořádal v bodech 38 až 43 rozsudku. Poukázal mimo jiné na skutečný smysl tohoto institutu s odkazem na rozsudky NSS ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55.

NSS shledal, že obě kasační námitky jsou shodné s námitkami žalobními a krajský soud již na ně v napadeném rozsudku dostatečně reagoval, včetně odkazu na přílehlavou judikaturu NSS.

[14] Je tedy zřejmé, že stěžovatel v kasační stížnosti opět pouze obecně sporuje správnost závěrů správního orgánu, aniž by reflektoval, jak se s již uplatněnou námitkou vypořádal krajský soud. Takto zopakovaná argumentace proto nepředstavuje *kvalifikovanou polemiku* se závěry krajského soudu, neboť z ní nelze dovodit, v čem krajský soud údajně pochybil. NSS proto dospěl k závěru, že výše uvedené kasační námitky jsou nepřipustné (srov. usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 6. 2016, č. j. 1 As 271/2015-36, bod 13).

[15] NSS nyní posoudí přijatelnost zbylých kasačních námitek.

[16] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem *podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele* (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pokud by tomu tak totiž nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná. NSS přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[17] NSS dospěl k závěru, že zbylé dvě kasační námitky jsou nepřijatelné, jelikož nebyl naplněn žádný z výše uvedených důvodů přijatelnosti. Na všechny vznesené otázky již existuje ustálená judikatura.

[18] NSS nejprve reaguje na námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Stěžovatel bez dalšího odůvodnění pouze odkázal na ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, či ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 12. 2008, č. j. 8 Aps 6/2007-247, č. 1773/2009 Sb. NSS). Stěžovatel konkrétně neuvádí, v čem napadený rozsudek uvedeným požadavkům nedostál. Krajský soud srozumitelně uvedl, proč námitky uplatněné stěžovatelem neshledal důvodnými. NSS napadený rozsudek nepovažuje za nepřezkoumatelný.

[19] Stěžovatel v kasační stížnosti dále tvrdí, že mu při návratu do Vietnamu hrozí reálné nebezpečí vážné újmy. Tím sice zjevně vyjadřuje nesouhlas s tvrzením v bodě 34 rozsudku krajského soudu, že ve správním řízení ani v žalobě neuvedl, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma, ani nyní v kasační stížnosti však své obavy nijak nekonkretizuje. NSS uvádí, že ohledně podmínek pro přiznání doplňkové ochrany, jejímž klíčovým definičním prvkem je právě *vážná újma*, existuje bohatá judikatura NSS. Za vážnou újmu se považuje kupříkladu uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu. Dalšími důvody může být vážné

pokračování

ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. NSS však konstantně judikuje, že o „reálné (resp. skutečné) nebezpečí vážné újmy se přitom nejedná tehdy, jde-li o hypotetické úvahy, které nutně předpokládají existenci několika dalších skutečností, které dosud nenastaly, a ani není přiměřeně pravděpodobné, že by nastaly v budoucnu“ (srov. např. usnesení NSS ze dne 12. 7. 2017, č. j. 6 Azs 118/2017-38). Stěžovatelova námitka nemůže založit přijatelnost kasační stížnosti, pokud v ní sám neuvádí, ani z jeho azylového příběhu neplynou jakékoliv okolnosti zakládající reálné nebezpečí vážné újmy.

[20] Nepřijatelná je i námitka ohledně možné perzekuce stěžovatele či jeho rodinných příslušníků a tvrzených obtíží s jejich vypátráním při návratu do země původu, kterou odůvodňuje svou nedůvěrou vůči státním orgánům v zemi původu. NSS připomíná, že pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, že jej v zemi původu budou schopny ochránit, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky NSS ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40, nebo ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37). Ani tuto námitku NSS nepovažuje za přijatelnou.

[21] NSS nad rámec výše uvedeného, v reakci na samotný důvod podání stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu zdůrazňuje, že azylové řízení je mimořádným institutem k ochraně cizinců, kteří pociťují důvodnou obavu z pronásledování v zemi původu. NSS proto připomíná, že „[p]rostřednictvím azylového řízení tak nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje“ (rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57, či usnesení ze dne 31. 10. 2024, č. j. 7 Azs 96/2024-33), a to konkrétně instituty zákona o pobytu cizinců. NSS proto uzavírá, že legalizace pobytu z čistě ekonomických důvodů, kterou shodně považovali za skutečný důvod podání žádosti jak krajský soud, tak žalovaný, skutečně není relevantním azylovým důvodem.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] NSS proto kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s.

[23] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. dubna 2025

Pavel Molek
předseda senátu

